

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΤΗΣ ΠΑΛΙΑΣ ΠΟΛΗΣ ΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ 2013-2018
Σύνοψη της πρότασης επικαιροποίησης του Σχεδίου Διαχείρισης

Η Παλιά Πόλη της Κέρκυρας :
Πόλη Έμπνευσης

Ομάδα εργασίας του Culturepolis- εταίρου του έργου SUSTCULT
Έκδ. 1.0/ Ιούνιος 2013

Η ένταξη και το Σχέδιο Διαχείρισης

Σχέδιο Διαχείρισης και η εφαρμογή του για την Παλιά Πόλη της Κέρκυρας

Τι είναι : η UNESCO από το 2005 με την ενεργοποίηση των νέων «Επιχειρησιακών Οδηγιών για την Εφαρμογή της Συνθήκης για την Παγκόσμια Πολιτιστική Κληρονομιά», κατέστησε επιβεβλημένη την ύπαρξη ενός λειτουργικού και τακτικά αναθεωρούμενου Σχεδίου Διαχείρισης για τα εγγεγραμμένα μνημεία στον Κατάλογο Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Η Παλιά Πόλη της Κέρκυρας ως πολυσύνθετο μνημείο με τη διαχείριση και την ιδιοκτησία να μοιράζονται σε πάρα πολλούς διαφορετικούς φορείς, δημόσιους και ιδιωτικούς δημιούργησε από την ένταξή της ένα τέτοιο Σχέδιο Διαχείρισης, που κάλυπτε την περίοδο 2007-2012.

Τι περιλαμβάνει: Το Σχέδιο Διαχείρισης περιέχει περιγραφή του Μνημείου, εκθέτει τη σημαντικότητα και τις Παγκόσμιες Αξίες του Μνημείου, προσδιορίζει τις πιέσεις και τα διάφορα θέματα που χρήζουν αντιμετώπισης και διαχείρισης και τέλος, διατυπώνει ένα ρεαλιστικό Σχέδιο Δράσης. Το Σχέδιο Διαχείρισης πρέπει να θέτει ένα πλαίσιο προστασίας και βιώσιμης διαχείρισης των πολιτιστικών αγαθών προς όφελος του Μνημείου και των κατοίκων.

Γιατί πρέπει να επικαιροποιείται συνεχώς : Όλα τα Σχέδια Διαχείρισης των μνημείων UNESCO, αλλά και άλλων τοποθεσιών πολιτιστικής κληρονομιάς, όπως άλλωστε προβλέπουν και οι διαδικασίες της UNESCO UNESCO περί «περιοδικής έκθεσης», πρέπει να περνούν από μια συνεχή διαδικασία αναθεώρησης λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι "ζωντανά" έγγραφα, που θα πρέπει να αντανακλούν την εξέλιξη τόσο όσον αφορά την κατάσταση του ίδιου του μνημείου, όσο και τις επιδράσεις / επιπτώσεις από μια σειρά από δράσεις και τις εξελίξεις σε πολιτικό, οικονομικό, περιβαλλοντικό, πολιτιστικό και κοινωνικό επίπεδο.

Ποια η κατάσταση για την Παλιά πόλη της Κέρκυρας :

Το 1ο Σχέδιο Διαχείρισης υποβλήθηκε μαζί με την αίτηση εγγραφής της Παλιάς Πόλης της Κέρκυρας στον Κατάλογο Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς το 2006.

Ο προσδιορισμός των θεμάτων του Σχεδίου Δράσης συμπεριλάμβανε όλους τους φορείς, θεσμικούς και μη, με σκοπό να εξασφαλιστεί η γενική συναίνεση της τοπικής κοινωνίας και κατ'επέκταση, η προσδοκώμενη συμμετοχή τους σε όλα τα στάδια εφαρμογής του Σχεδίου Διαχείρισης. Ήταν ένα πλήρες και επιστημονικά τεκμηριωμένο κείμενο που όμως έκανε παραδοχές και πρότεινε δράσεις με βάση την κατάσταση και υποθέσεις εξέλιξης που πρυτάνευαν εκείνη τη χρονική στιγμή.

Συγκεκριμένα για την Παλιά Πόλη της Κέρκυρας, ακόμη και αν το αρχικό σχέδιο δεν έχει εφαρμοστεί όπως περιγράφεται στην έκδοση 2006-2012, πολλά από τα θέματα και οι παραδοχές που αναφέρονται σε αρχικό Σχέδιο έχουν αναθεωρηθεί ριζικά μέσα στην περίοδο 2007-2013, ιδιαίτερα εκείνα που αφορούν στη χρηματοδότηση και στη διοικητική υποστήριξη από πλευράς φορέων κυβερνητικών, αυτοδιοικητικών και άλλων λόγω της οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης στην οποία περιήλθε η Ελλάδα ως αποτέλεσμα της υπαγωγής της σε μνημόνια αναδιάρθρωσης του δημόσιου χρέους.

Επικαιροποίηση

Κατά συνέπεια μετά από 7 χρόνια ήταν επιβεβλημένη η αναθεώρηση - επικαιροποίηση του πρώτου Σχεδίου Διαχείρισης της Παλιάς Πόλης της Κέρκυρας τόσο με την εισαγωγή νέων καινοτόμων προσεγγίσεων σε επίπεδο μεθοδολογίας, ενεργού συμμετοχής των διακυβευτών / εμπλεκόμενων στη διαμόρφωση αλλά και στην εφαρμογή των δράσεων που προβλέπονται. Η πρόταση για ένα επικαιροποιημένο Σχέδιο Διαχείρισης 2013-2018 μπορεί να αποτελέσει τη βάση συζήτησης για ένα νέο ξεκίνημα.

Στιγμιότυπο από την τρίτη συνάντηση της Συμβουλευτικής Επιτροπής, Σεπτέμβριος 2012

Η διαχείριση του Μνημείου UNESCO και το έργο SUSTCULT

Φορέας Διαχείρισης

Το αρχικό Σχέδιο Διαχείρισης προέβλεπε τη σύσταση ενός διαθεσμικού οργάνου με ονομασία «Φορέας Διαχείρισης». Το Νοέμβριο του 2011 υπεγράφη Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ Δήμου Κέρκυρας και Υπ. Πολιτισμού και άλλων θεσμικών φορέων, για τη σύσταση μιας «Διαθεσμικής - Διεπιστημονικής Διαχειριστικής Αρχής», που θα είναι υπεύθυνη για την εφαρμογή του Σχεδίου Διαχείρισης.

Συντονιστική Επιτροπή Φορέα Διαχείρισης

Αποτελείται από 17 μέλη που ορίζονται από τους εξής: Δήμο Κέρκυρας, Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, Υπουργείο Πολιτισμού, Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής/Υποδομών, ΤΕΚ και αποτελεί μια συμφωνία-πλαίσιο σχετικά με την εφαρμογή του Σχεδίου Διαχείρισης, η οποία περιλαμβάνει μελέτες, έργα και δραστηριότητες μέσα σε ένα δεκαετές πρόγραμμα για την προστασία και ανάδειξη της Παλιάς Πόλης της Κέρκυρας και των οχυρώσεών της, και καθορίζει τους τρόπους και διαδικασίες υλοποίησης των ανωτέρω. Η ενεργοποίηση του Φορέα Διαχείρισης ξεκίνησε τυπικά μόλις το Φεβρουάριο 2013.

Ποιοι είναι οι άλλοι εμπλεκόμενοι

Η Παλιά Πόλη της Κέρκυρας - Μνημείο εγγεγραμμένο στον κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO ανήκει σε όλους και ιδιαίτερα στους κατοίκους της Κέρκυρας και για το λόγο αυτό όλοι πρέπει να είναι ενήμεροι για την κατάσταση στην οποία ευρίσκεται και τα προβλήματα που αντιμετωπίζει, τις προτάσεις βελτίωσης και προβολής του με σκοπό την προστασία του και την αξιοποίηση του προς όφελος της κοινωνίας. Στόχος είναι όλοι να συμβάλλουν στην ιδανικότερη εφαρμογή του αλλά και να επηρεάζουν τη διαμόρφωσή του.

Πρόταση επικαιροποίησης του Σχεδίου Διαχείρισης 2013-2018

Η πρόταση επικαιροποίησης του Σχεδίου Διαχείρισης 2013-2018 εντάσσεται ακριβώς στο πνεύμα αυτό. Είναι το αποτέλεσμα μια επίπονης και ουσιαστικής διαδικασίας, που κινητοποίησε όλους τους εμπλεκόμενους ακόμη και περιφερειακά με ανοικτή δημόσια διαβούλευση στο πλαίσιο Συμβουλευτικής Επιτροπής στην οποία προσκλήθηκαν επίσημα εκπρόσωποι όλων των θεσμικών φορέων, του τοπικού δικτύου των κατοίκων, επιχειρηματικών ενώσεων, επαγγελματιών των μεταφορών, φορέων συντήρησης μνημείων, τουριστικών ενώσεων και φορέων εκπαίδευσης.

Η αναθεώρηση του Σχεδίου Δράσης του 2006 προήλθε από τις τέσσερις συναντήσεις με τους εμπλεκόμενους φορείς, ένα τριήμερο εκπαιδευτικό σεμινάριο, τρεις μήνες δημόσιας διαβούλευσης, μια εκστρατεία για το Όραμα και μια ηλεκτρονική έρευνα, όπου φορείς αξιολόγησαν θέματα, ζητήματα και δράσεις.

Το Σχέδιο Δράσης: το εργαλείο διαχείρισης του μνημείου

Το Σχέδιο Διαχείρισης προτείνει ένα Σχέδιο Δράσης που θα αναλάβουν να εκτελέσουν οι εμπλεκόμενοι φορείς στη μερίδα που τους αναλογεί. Πράγματι το Υπουργείο Πολιτισμού, ο Δήμος Κέρκυρας, η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων κ.ά έχουν εκτελέσει ή δρομολογήσει σειρά έργων που σχετίζονται με τα προβλεπόμενα στο αρχικό Σχέδιο Διαχείρισης αλλά οι πολυάριθμες εξελίξεις σε όλα τα επίπεδα και τις αλλαγές διαφορετικής φύσης επιβάλλουν μια πλήρη ενημέρωση/επικαιροποίηση, με σκοπό το Σχέδιο Διαχείρισης να καταστεί ένα χρήσιμο εργαλείο για το σχεδιασμό, την παρακολούθηση και τη διαχείριση της υλοποίησης των προβλεπόμενων δράσεων.

«Συμβουλευτική Επιτροπή SUSTCULT Κέρκυρα / Παλιά Πόλη»

Το προτεινόμενο επικαιροποιημένο Σχέδιο Διαχείρισης αποτελεί τη σύνθεση της σημαντικής συμβολής με σχόλια και επικριτικές παρατηρήσεις τόσο από τα 27 μέλη της «Συμβουλευτικής Επιτροπής SUSTCULT Κέρκυρα / Παλιά Πόλη», που έχει συσταθεί από το CulturePolis για το έργο SUSTCULT και με συνεντεύξεις, έρευνες και συναντήσεις αλλά και ενεργοποίηση και άλλων θεσμικών ή μη φορέων όπως των Εκκλησιών, φορέων μέσων μαζικής μεταφοράς, τουριστικών ενώσεων κ.λπ.

Τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής

ΟΤΑ - Δημόσιοι Φορείς: Δήμος Κέρκυρας, Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, Δήμος Παξών, Μονομετοχική Α.Ε. Δήμου Κέρκυρας (Μ.Α.Ε.Δ.Η.Κ.), Δημοτικός Οργανισμός Πολιτισμού, Αθλητισμού και Περιβάλλοντος, Δήμος Κέρκυρας (ΔΟΠΑΠ), Ιόνιο Πανεπιστήμιο, Περιφέρεια Δ/νση Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης Ιονίων Νήσων, ΟΛΚΕ (Οργανισμός Λιμένος Κέρκυρας), Εμπορικό Επιμελητήριο Κέρκυρας
Οργανώσεις: Πολιτιστικές -Εθελοντικές - ΜΚΟ: Ελληνική Εταιρεία Περιβάλλοντος και Πολιτισμού, Εθελοντικό Δίκτυο Κέρκυρας (συμμετέχουν 20 φορείς), Ένωση Χορωδιών Κέρκυρας, Eco Corfu, ΜΚΟ, Επιστημονική Εταιρεία Τουρισμού Κέρκυρας, Φιλαρμονική Άνω Κορακιάνας, Κέντρο για Βιώσιμες Κοινότητες, ΜΚΟ, Σύλλογος Κατοίκων Πόρτα Ρεμόντα, Ροταριανός Όμιλος Κέρκυρας, Κερκυραίων Πρωτοβουλία

Επαγγελματικοί - Επιστημονικοί Φορείς: Σύνδεσμος Αργυροχρυσόχων - Ωρολογιοτοπιών Κέρκυρας, Ένωση Καταστηματαρχών Παλιάς Πόλης, Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Κέρκυρας, Σωματείο Διπλωματούχων Ξεναγών Κέρκυρας, Εμπορικός Σύλλογος Κέρκυρας, Ενιαίος Επαγγελματικός-Εμπορικός - Τουριστικός Φορέας Κέρκυρας, Σύνδεσμος Ελληνικών Τουρ. & Ταξιδιωτικών Γραφείων, Σωματείο Εστιατόρων και Συναφών Επαγγελματιών.

Οι παραπάνω φορείς με τη συνεισφορά ελλήνων και διεθνών εμπειρογνομόνων εργάστηκαν συστηματικά και ξεκινώντας από την υιοθέτηση μια νέας μεθοδολογίας διαχείρισης πολιτιστικής κληρονομιάς επεξεργάστηκαν και υιοθέτησαν καινοτόμες ιδέες και προτάσεις για την αναθεώρηση του αρχικού Σχεδίου Δράσης 2006-2012.

Καινοτομίες του Σχεδίου Διαχείρισης 2013-2018

Το έργο SUSTCULT και το Σχέδιο Διαχείρισης

Το προσωρινό κείμενο που δόθηκε από το CulturePolis σε δημόσια διαβούλευση στις αρχές Μάιου 2013 είναι το αποτέλεσμα της αναθεώρησης του αρχικού σχεδίου διαχείρισης για το Μνημείο, που υποβλήθηκε το 2006. Αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του έργου SUSTCULT "Επιτυχάνοντας βιωσιμότητα μέσω μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης για τη διαχείριση της πολιτιστικής Κληρονομιάς", που συγχρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Διακρατικής Συνεργασίας για την Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη και το Ελληνικό Δημόσιο. Στο SUSTCULT συμμετείχαν έξι χώρες με επικεφαλής το Δήμο Βενετίας ενώ την Ελλάδα/ Κέρκυρα εκπροσωπεί η μη κερδοσκοπική οργάνωση CulturePolis. Κύριος στόχος του έργου SUSTCULT είναι να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα της διαχείρισης της κληρονομιάς μέσω της ανάπτυξης μιας κοινής μεθοδολογίας, ικανής να αξιοποιήσει την πολυπλοκότητα της πολιτιστικής κληρονομιάς της ΝΑ Ευρώπης και στη συνέχεια να εφαρμοσθεί πιλοτικά από τον κάθε εταίρο στο μνημείο του. Για την επίτευξη αυτού του στόχου οι εταίροι του SUSTCULT έχουν αναπτύξει μια νέα μεθοδολογία για την βιώσιμη αειφόρο διαχείριση των Μνημείων και την εφαρμόζουν για την παραγωγή ή / και ενημέρωση / επικαιροποίηση των σχεδίων διαχείρισης και σχεδίων δράσης των μνημείων που εμπλέκονται.

Εκτός από την αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης / Σχεδίου Δράσης οι εταίροι του έργου έχουν αναπτύξει μια πλατφόρμα γεωγραφικών πληροφοριών (WebGIS) με χάρτες και άλλες πληροφορίες για τα μνημεία για διευκόλυνση του προγραμματισμού της εφαρμογής και παρακολούθηση του Σχεδίου Δράσης, ενώ θα ολοκληρωθεί με την ανάπτυξη ενός Επιχειρηματικού Σχεδίου με προτάσεις για νέες θέσεις εργασίας που σχετίζονται με την εκμετάλλευση της Μνημείου για πολιτιστικούς και τουριστικούς σκοπούς.

Το Επιχειρηματικό Σχέδιο για την Παλιά Πόλη της Κέρκυρας θα προτείνει την ανάπτυξη πρότυπων πολιτιστικών διαδρομών στην Παλιά Πόλη συμπεριλαμβανομένης και της δημιουργίας ενός πρότυπου εμπορικού δρόμου και θα συνοδεύεται από μια τεκμηριωμένη μελέτη για μάρκετινγκ του μνημείου για εμπορική/τουριστική αξιοποίηση και δημιουργία / διατήρηση θέσεων εργασίας με άξονα τη συγκεκριμένη δράση που επιλέχθηκε.

Από την ενημέρωση για την εκστρατεία «Υιοθέτησε το!» που διοργανώνει το CulturePolis στο πλαίσιο του έργου SustCult

Διαφύλαξη της «Εξέχουσας Παγκόσμιας Πολιτιστικής Αξίας» της Παλιάς Πόλης της Κέρκυρας

Το προτεινόμενο επικαιροποιημένο Σχέδιο Διαχείρισης 2013-2018 τονίζει την ανάγκη διαφύλαξης/προβολής της της διάστασης Εξέχουσας Παγκόσμιας Πολιτιστικής Αξίας του Μνημείου Παγκόσμιας Κληρονομιάς της Παλιάς Πόλης της Κέρκυρας, ως βασικής παραμέτρου που θα σηματοδοτεί τη διαχείριση του μνημείου και θα αποτελεί οδηγό για όλους.

Καθιέρωση ενός μόνιμου μηχανισμού διαβούλευσης για την Παλιά πόλη

Η Συμβουλευτική Επιτροπή που προτείνεται για καθιέρωση και υιοθέτηση σε θεσμικό επίπεδο, συνιστά ένα τοπικό δίκτυο μόνιμου χαρακτήρα, που ενεργοποιεί τη συμμετοχή σε όλες τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων που αφορούν στο Μνημείο, ενός ευρέος φάσματος εμπλεκόμενων ή/και απλά ενδιαφερομένων από θεσμικά όργανα και επαγγελματίες, επιστημονικά και επαγγελματικά ιδρύματα, και τις ενώσεις κατοίκων σε όλα τα στάδια της υλοποίησης των στόχων του Σχεδίου Διαχείρισης. Το δίκτυο αυτό συνεργάζεται - επικοινωνεί με αντίστοιχα δίκτυα διαβούλευσης σε άλλα Μνημεία UNESCO π.χ. των εταίρων στο έργο SUSTCULT, με σκοπό την ανταλλαγή εμπειριών και καλών πρακτικών.

Το προτεινόμενο επικαιροποιημένο Σχέδιο Διαχείρισης αποτελεί τη σύνθεση της σημαντικής συμβολής με σχόλια και επικριτικές παρατηρήσεις τόσο από τα 27 μέλη της «Συμβουλευτικής Επιτροπής SUSTCULT Κέρκυρα / Παλιά Πόλη», που έχει συσταθεί από το CulturePolis για το έργο SUSTCULT και με συνεντεύξεις, έρευνες και συναντήσεις αλλά και ενεργοποίηση και άλλων θεσμικών ή μη φορέων.

Η Έρευνα SUSTCULT 2013

Η έρευνα αυτή αφορούσε στην επικαιροποίηση των πέντε βασικών θεματικών ενοτήτων, που παρουσιάζονται στο ΣΔ 2006-2012 και η διαδικασία έγινε μέσω διαδικτύου με τη συμπλήρωση ερωτηματολογίων. Οι απαντήσεις συνέβαλαν στη διαμόρφωση του νέου Σχεδίου Διαχείρισης Παλιάς Πόλης Κέρκυρας (2013-2018). Στη διαβούλευση αυτή (Φεβρ. 2013), προσκλήθηκαν να συμμετάσχουν και να απαντήσουν σε όλες τις ενότητες, δίνοντας προτεραιότητα στα πεδία αρμοδιοτήτων τους οι 27 Φορείς - μέλη της «Συμβουλευτικής Επιτροπής SUSTCULT Κέρκυρα/Παλιά Πόλη», καθώς και άλλοι 21 φορείς-μη μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής όπως εκπρόσωποι των Εκκλησιών, Υπηρεσίες του Δημοσίου για μεταφορές, επικοινωνίες, πυρασφάλεια κ.λπ. και επιχειρηματικοί φορείς της Κέρκυρας. Παράλληλα, ενημερώθηκαν και κλήθηκαν να καταθέσουν την άποψή τους τα μέλη του Φορέα Διαχείρισης καθώς και οι υπεύθυνοι Πολιτιστικής Πολιτικής των κομματικών παρατάξεων και όσοι έλαβαν μέρος στο διαγωνισμό «Όραμα για την Παλιά Πόλη της Κέρκυρας».

Καινοτομίες του Σχεδίου Διαχείρισης 2013-2018

Μακροπρόθεσμο Όραμα και Σκοποί του Σχεδίου Διαχείρισης

Το μακροπρόθεσμο όραμα περιγράφει αυτό που το Σχέδιο Διαχείρισης σκοπεύει να επιτύχει. Μέσα από δημόσια διαβούλευση και συνεντεύξεις με τα ενδιαφερόμενα μέλη καταλήξαμε στο μακροπρόθεσμο όραμα του Σχεδίου Διαχείρισης, που δίνει συνεπώς την «εξιδανικευμένη» εικόνα του πώς οι ενδιαφερόμενοι και η κοινωνία θέλει να είναι το Μνημείο τους στο μέλλον. Θα είναι μια πηγή έμπνευσης για τους ανθρώπους που εμπλέκονται και εκείνων που θα συμμετάσχουν στη διαχείριση του χώρου σε ένα ευρύ πλαίσιο.

Συμμετοχή των κατοίκων: Η συμμετοχή των κατοίκων στη διαμόρφωση ενός κοινού μακροπρόθεσμου οράματος για το μνημείο UNESCO διευκολύνθηκε μετά από μια ειδική εκστρατεία ευαισθητοποίησης και ευρεία δημόσια διαβούλευση στα τέλη του 2012 για την επιλογή ενός τέτοιου οράματος. Οι κάτοικοι της Παλιάς Πόλης της Κέρκυρας εκλήθησαν το Δεκέμβριο 2012 να καταθέσουν τις ιδέες τους και να συμμετάσχουν σε ένα διαδικτυακό διαγωνισμό με σκοπό να καθορίσουν το Όραμά τους για τα επόμενα πέντε χρόνια 2013-2018 - (SUSTCULT Διαγωνισμός για το Όραμα - Βλ. www.culturepolis.org). Η νικητήρια πρόταση, στην πλαϊνή στήλη, επελέγη μεταξύ 33 προτάσεων με από 216 πολίτες που έλαβαν μέρος. Το κείμενο αυτό σε συνδυασμό με την παραπάνω δήλωση για την Εξέχουσα Παγκόσμια Πολιτιστική Αξία του μνημείου UNESCO, οδηγεί σε μια σαφή αποτύπωση των επιθυμιών των κατοίκων για το μνημείο:

Μακροπρόθεσμο Όραμα για την Παλιά Πόλη της Κέρκυρας - Κέρκυρα «Πόλη Έμπνευσης»

- Μια πόλη βιώσιμη πρώτα για τους κατοίκους της με πλήρη πεζοδρόμηση του ιστορικού κέντρου, περιφερειακή στάθμευση και εναλλακτικά μέσα μεταφοράς. Χωρίς ασχήμιες πλαστικού, ακαλαίσθητων πινακίδων και εμποδίων στους δρόμους. Με όμορφα παρτέρια με χρωματιστά λουλουδία περιποιημένα πάντα. Χωρίς κλιματιστικά και κεραίες στα κτίρια. Με λειτουργικούς ποδηλατόδρομους και κατατοπιστικές πινακίδες σε πολλά σημεία υποδεικνύοντας διαδρομές και μνημεία. Χωρίς σκουπίδια»
- Μια Πόλη που θα διαφυλάσσει την Εξέχουσα Παγκόσμια Πολιτιστική Αξία του Μνημείου Παγκόσμιας Κληρονομιάς της και θα προωθή τη μοναδική του σπουδαιότητα σε όλο τον κόσμο.
- Ένα Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς που θα βασίζει τη διαχείριση του στη συνεργασία και στην από κοινού συμφωνία όσων αποτελούν ενεργούς παράγοντες στη ζωή του Μνημείου.

Απονομή βραβείων στους νικητές του διαγωνισμού «Όραμα για την Παλιά Πόλη της Κέρκυρας», που διοργάνωσε το CulturePolis

Διαχειριστής Μνημείου UNESCO (Site Manager)

Το επικαιροποιημένο Σχέδιο Διαχείρισης μπορεί να είναι επιτυχημένο μόνο εφόσον συνεργαστούν αποτελεσματικά όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς κάτω από ένα σαφές πλαίσιο κατανομής αρμοδιοτήτων αλλά και καθοδήγησης. Είναι σαφές ότι υπάρχει ανάγκη καθιέρωσης βιώσιμης, ξεκάθαρης και πιο συστηματικής ηγεσίας και λειτουργικών συστημάτων για το Μνημείο. Στο πλαίσιο προτείνονται δοκιμασμένες πρακτικές σε άλλα μνημεία UNESCO όπως ο καθορισμός ενός Διαχειριστή - Μάνατζερ για το Μνημείο Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Παλιάς Πόλης της Κέρκυρας υπό το Δήμαρχο Κέρκυρας, που θα υποστηρίζεται από την πολιτική ηγεσία αλλά και μια ομάδα καταρτισμένων υπαλλήλων. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να υπάρξει μέριμνα για την εκπαίδευση του προσωπικού που συμμετέχει στην υλοποίηση του Σχεδίου Διαχείρισης καθώς και επιπλέον στελεχών σε περίπτωση που ο Φορέας Διαχείρισης δεν θα μπορεί να προσλάβει ειδικευμένο προσωπικό.

Η εφαρμογή του Σχεδίου Διαχείρισης θα πρέπει να υλοποιείται ανεξάρτητα από οποιεσδήποτε πολιτικές ή / και διοικητικές αλλαγές, ώστε να μη τίθενται σε κίνδυνο η συνέχεια και συνοχή των ενεργειών. Επιπλέον ο Διαχειριστής - Μάνατζερ του μνημείου - που θα πρέπει να είναι όχι μόνο κατάλληλος τεκνοκράτης αλλά και πιστέυι στην αποστολή του, θα αποτελεί το κομβικό σημείο συγκέντρωσης προτάσεων, ιδεών αλλά και προβλημάτων προς επίλυση και θα κινητοποιεί όλους τους εμπλεκόμενους, υπηρεσίες και εξωτερικούς παράγοντες και προωθεί τα κατάλληλα διοικητικά αλλά και μέτρα για τη γρήγορη επίλυσή τους και θα αναφέρει στο Φορέα Διαχείρισης.

Για να επιτύχει στο έργο του θα πρέπει να υπάρχει επίσημη συμμετοχή στη διαχείριση του Μνημείου των ενώσεων των κατοίκων και της κοινωνίας των πολιτών, καθώς και μεγαλύτερη εμπλοκή των τοπικών φορέων όπως του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας /Τμήμα Κέρκυρας (ΤΕΕ /Κ), του Επιμελητηρίου Κέρκυρας και της τοπικής επιχειρηματικής κοινότητας.

Καινοτομίες του Σχεδίου Διαχείρισης 2013-2018

Νέες μορφές χρηματοδότησης

Οι καταγεγραμμένες ή και προβαλλόμενες ανάγκες σε πόρους είναι σημαντικές προκειμένου να υλοποιηθούν επιτυχώς και διάφορες δράσεις που προβλέπονται από το Σχέδιο Δράσης. Προέρχονται από αιτήματα κατοίκων και φορέων της Παλιάς Πόλης π.χ ιδιοκτητών ακινήτων για ανακαίνιση μνημείων αλλά και κτιρίων κατοικιών, καταστηματαρχών για εναρμόνιση με αυστηρές απαιτήσεις Υπ. Πολιτισμού, κρατικών και αυτοδιοικητικών φορέων για έργα προστασίας, βελτίωσης υποδομών και προσβάσεων καθώς και ευαισθητοποίησης / προβολής.

Επισημάνσεις σε σχέση με την χρηματοδότηση

Είναι υψίστης σημασίας να αναγνωρίσουμε ότι η ροή των κονδυλίων από ΕΕ / εθνικές πηγές που να είναι αφιερωμένα στο Μνημείο -Παλιά Πόλη της Κέρκυρας δεν θα ακολουθήσει, δυστυχώς, τις τάσεις των προηγούμενων περιόδων προγραμματισμού. Ο λόγος είναι ότι η εμφάνιση των άλλων υψηλών προτεραιοτήτων σε εθνικό / περιφερειακό / τοπικό επίπεδο, που επιβάλλονται από τους περιορισμούς της δημόσιας χρηματοδότησης εν γένει λόγω των διατάξεων των διαδοχικών μνημονίων με πιστωτών στην Ελλάδα π.χ. ανεργία, αναθεωρήσεις της κοινωνικής πολιτικής κ.λπ., που έχουν επιβληθεί και θα εξακολουθούν να ζητούν δραστικές περικοπές στις διαθέσιμες χρηματοδοτήσεις κατά τη νέα περίοδο 2013-2018.

Για το λόγο αυτό θα απαιτηθεί συστηματική μελέτη και κατάθεση προτάσεων για τη χρήση καινοτόμων συστημάτων χρηματοδότησης, που μπορούν να συμβάλουν για την παραγωγή εισοδήματος και να είναι αυτοχρηματοδοτούμενα με σχέδιο χρηματοδότησης τη σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ) σε σχέση με το σχέδιο δράσης και θα περιλαμβάνει: α. εθνικούς και κοινοτικούς πόρους, β. Χορηγίες γ. δωρεές, π.χ. Εκστρατεία για την προσέλκυση διεθνών δωρητών, δ. ιδιωτικές επενδύσεις. Επιπλέον θα προτείνεται η εξέταση της σκοπιμότητας/εφικτότητας χρηματοδότησης από τις υπηρεσίες επισκεπτών και τους τοπικούς φόρους.

Δημιουργία Μητρώο Ιδιοκτητών και συμμετοχή τους στη διαχείριση του Μνημείου

Το ιδιοκτησιακό καθεστώς της Παλιάς Πόλης της Κέρκυρας χαρακτηρίζεται ως πολύπλοκο και η έλλειψη ενός συγκροτημένου Αρχείου Ιδιοκτητών θεωρείται ως ένα από τα κύρια εμπόδια για την εφαρμογή του Ολοκληρωμένου Σχεδίου Διαχείρισης για την Παλιά Πόλη της Κέρκυρας. Στόχος είναι η δημιουργία ενός δομημένου αρχείου ιδιοκτητών με την εξακρίβωση / καταγραφή τους και την ακόλουθη πρόσκλησή τους στις συνεδριάσεις δημόσιας διαβούλευσης, με σκοπό την ενημέρωσή τους για τα δικαιώματά τους και τις υποχρεώσεις τους όσον αφορά τη διαχείριση και τη συντήρηση των Μνημείων που τους ανήκουν. Με αυτόν τον τρόπο, το αρχείο αυτό θα μπορούσε να είναι ένα χρήσιμο εργαλείο στα χέρια του Διαθεσμικού - Διεπιστημονικού Φορέα Διαχείρισης της Παλιάς Πόλης, καθώς και ένα εργαλείο ευαισθητοποίησης για τη διαχείριση αυτών των προστατευόμενων κτιρίων.

Στιγμιότυπο από την Ημερίδα Ενημέρωσης φορέων και πολιτών της Κέρκυρας που έγινε στο πλαίσιο της Διεθνούς Εβδομάδας Βιώσιμης Διαχείρισης Πολιτισμού στην Κέρκυρα , 1-5 Οκτωβρίου 2012.

Σε αυτή εκπροσωπήθηκαν όλοι οι εταίροι του SUSTCULT καθώς και έλαβαν μέρος πολλοί προσκεκλημένοι μεταξύ των οποίων (φωτό 1) ο κ. Philippe Pyraert, εμπειρογνώμων του Γραφείου UNESCO Βενετίας, , ο κ. Jukka Jokilehto, εμπειρογνώμων της Επιτόπιας Εκπαίδευσης SUSTCULT, ο οποίος υπήρξε και αξιολογητής της υποψηφιότητας της Παλιάς Πόλης Κέρκυρας για την ένταξη της στον κατάλογο Μνημείων Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO και (φωτ.κάτω) η εκπρόσωπος του Υπουργείου Πολιτισμού, κα. Έρση Μπρούσκαρη - Προϊσταμένη Τμήματος Ελληνικών και Ξένων Επιστημονικών Ιδρυμάτων, Οργανισμών και Διεθνών Θεμάτων, Δ/νη Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων.

Το Σχέδιο Διαχείρισης της Παλιάς Πόλης της Κέρκυρας με μια ματιά

Τα περιεχόμενα του Σχεδίου Διαχείρισης

Το Σχέδιο Διαχείρισης αρθρώνεται σε 5 κεφάλαια:

Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή

Στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται μια αναφορά στο εγγεγραμμένο στον Κατάλογο Μνημείων Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς Μνημείο, τα περιεχόμενα του Σχεδίου Διαχείρισης, την αναγκαιότητα του, την περιοχική εφαρμογής του και την επικαιροποίηση του Σχεδίου 2006-2012.

Κεφάλαιο 2 Περιγραφή και Σημασία του Μνημείου

Στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζεται περιληπτικά το Μνημείο, οι πολιτιστικές αξίες, η σημασία του Μνημείου, το ιδιοκτησιακό καθεστώς και το νομικό πλαίσιο και προτάσεις για το νέο Σχέδιο Διαχείρισης που αφορούν την Δημόσια Διαβούλευση, τη Σύσταση Συμβουλευτικής Επιτροπής και το Μητρώο Ιδιοκτητών.

Κεφάλαιο 3 Ζητήματα Διαχείρισης και Στόχοι

Στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα ζητήματα που επηρεάζουν το Μνημείο, καταγράφεται η επικαιροποίηση των παραδοχών από το Σχέδιο Διαχείρισης 2006-2012 για κάθε ζήτημα και ορίζονται οι στόχοι για την αντιμετώπιση των προβλημάτων και των διάφορων θεμάτων που αφορούν την προστασία και την ανάδειξη του Μνημείου.

Κεφάλαιο 4 Σχέδιο Δράσης

Το τέταρτο κεφάλαιο εισάγει ένα ρεαλιστικό Σχέδιο δράσης για την επίτευξη των σκοπών του Σχεδίου Διαχείρισης, προσδιορίζοντας το χρονικό πλαίσιο εφαρμογής τους, καθορίζει προτεραιότητες για την ανάπτυξη τους ανάλογα με τις ιδιαίτερες συνθήκες της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης αυτής της περιόδου, τους εμπλεκόμενους φορείς, την χρηματοδότηση και τους δείκτες παρακολούθησης.

Κεφάλαιο 5 Παράρτημα

Στο πέμπτο κεφάλαιο παρατίθενται αναλυτικά τα ιστορικά στοιχεία, η περιγραφή του Μνημείου, τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής, οι συμμετέχοντες φορείς στην Έρευνα SUSTCULT.

Ζητήματα Διαχείρισης

Τα διαφορετικά ζητήματα του Σχεδίου Διαχείρισης έχουν προσδιοριστεί από την Ερευνητική Ομάδα, χρησιμοποιώντας διαφορετικές προσεγγίσεις και υλικό. Συγκεκριμένα:

- σε βάθος αναθεώρηση του Σχεδίου 2006 - 2012,
- ανάλυση δεδομένων και εγγράφων σχετικά με τις εξελίξεις των προγραμμάτων και των δημοσίων έργων στην Παλιά Πόλη της Κέρκυρας από τις διάφορες αρχές
- απαντήσεις σε έρευνα που βασίστηκε στη χρήση ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου {εφεξής Έρευνα SUSTCULT 2013}
- συναντήσεις με τους κύριους εμπλεκόμενους φορείς, και παράγοντες που ασκούν επιρροή, όπως πχ. Εκκλησίες, Αντιδήμαρχος
- διαβουλεύσεις με τους τοπικούς, περιφερειακούς και εθνικούς φορείς, στο πλαίσιο της Συμβουλευτικής Επιτροπής SUSTCULT Κέρκυρα /Παλιά Πόλη .

Το Σχέδιο Διαχείρισης της Παλιάς Πόλης της Κέρκυρας με μια ματιά

Τα ζητήματα που προκύπτουν, έχουν συγκροτηθεί σε πέντε βασικές ενότητες ζητημάτων:

1 : Εφαρμογή του Σχεδίου και Επιπτώσεις

Τα πιο σημαντικά ζητήματα αυτής της ενότητας είναι οι εξής :

- 1 : Διαχείριση / Διοίκηση
- 2 : Χρηματοδότηση
- 3 : Διαχείριση των κινδύνων
- 4 : Διαχείριση των πληροφοριών
- 5 : Εποπτεία
- 6 : Οριοθέτηση
- 7 : Τοπική Κοινωνία
- 8 : Θεσμική Προστασία
- 9 : Αξιολόγηση της μεταβολής
- 10 : Έλεγχος του χαρακτήρα των επεμβάσεων
- 11 : Σύγχρονη ανάπτυξη

2 : Προστασία και Διατήρηση του Μνημείου

Τα κύρια ζητήματα αυτής της κατηγορίας είναι τα ακόλουθα:

- 12 : Ιδιοκτησιακό καθεστώς
- 13 : Χρηματοδότηση
- 14 : Ιστορικό περιβάλλον
- 15 : Κτιριακό δυναμικό
- 16 : Ανοικτοί Χώροι και Φυσικό περιβάλλον
- 17 : Φρούρια και Οχυρώσεις
- 18 : Δημόσιος χώρος

3 : Τεκμηρίωση, Εκπαίδευση και Έρευνα

Τα κύρια ζητήματα αυτής της ενότητας είναι τα ακόλουθα:

- 19 : Τεκμηρίωση
- 20 : Εκπαίδευση
- 21 : Έρευνα

4 : Πρόσβαση και Μετακινήσεις

Τα κύρια ζητήματα αυτής της ενότητας είναι τα ακόλουθα:

22. Κυκλοφοριακό
23. Στάθμευση
24. Σημεία εισόδου
25. Τουριστικά λεωφορεία
26. Δημόσιες συγκοινωνίες
27. Πεζοί και Ποδηλάτες
28. Πρόσβαση για όλους

5 : Διαχείριση των Επισκεπτών

Τα κύρια ζητήματα αυτής της ενότητας είναι τα ακόλουθα:

29. Παροχές και διευκολύνσεις προς τους επισκέπτες
30. Διασπορά και Μετακινήσεις
31. Μάρκετινγκ
32. Τοπική κοινωνία

« Η Παλιά Πόλη της Κέρκυρας εγγράφηκε το 2007 στον Κατάλογο Μνημείων Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Σύμβασης για την Προστασία της Παγκόσμιας Πολιτιστικής και Φυσικής Κληρονομιάς. Η εγγραφή στη λίστα αυτή επιβεβαιώνει την εξαιρετική παγκόσμια αξία του ως πολιτιστικό χώρο που αξίζει προστασίας, προς όφελος όλης της ανθρωπότητας.»

CulturePolis - Αλεποχώρι, Καμάρας, 49084 Κέρκυρα
ιστοχώρος www.culturepolis.org,
τηλ./φαξ: Κέρκυρα: +30 26610 54592
email: secretariat@culturepolis.org